

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U001825

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-12-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачук Руслан Федорович

2. Tkachuk Ruslan F.

Кваліфікація: к.філол.н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.01.01

Назва наукової спеціальності: Українська література

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 04-12-2019

Спеціальність за освітою: Українська мова та література

Місце роботи здобувача: Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417265

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, 4, м. Київ, Київська обл., 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.178.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417265

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, 4, м. Київ, Київська обл., 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417265

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, 4, м. Київ, Київська обл., 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 23.04.75

Тема дисертації:

1. Полемічна традиція унійних письменників кінця XVI – першої половини XVII ст.: доба і постаті, текст і прототекст, риторика і поетика.
2. The polemical tradition of uniate writers of the end of XVI-th and first half of XVII-th centuries: epoch and figures, text and pretext, rhetoric and poetics.

Реферат:

1. Вперше в українському літературознавстві на широкому матеріалі здійснено системний аналіз полемічних творів унійних письменників з погляду риторики та світоглядно-ціннісних домінант християнства. Трактати митрополита Іпатія Потія, Іллі Мороховського, Лева Кревзи, митрополита Йосифа Веляміна-Рутського, Тимофія Симоновича, Антонія Селяви, Івана Дубовича, Пахомія Войни-Оранського досліджено в безпосередньому зв'язку з книгами православних полемістів, історико-культурними обставинами та художніми практиками тієї доби. У дисертації систематизовано твори унійних книжників, відтворено зміст та перебіг міжконфесійного діалогу в Україні наприкінці XVI – у першій половині XVII ст. Риторичну й ранньохристиянську апологетику розглянуто як ключ до літературознавчого прочитання трактатів унійних

письменників, який сприяє глибшому розумінню феномену полемічної літератури. Досліджено риторичні принципи, яких дотримувалися унійні книжники щодо композиції, викладу історико-богословського матеріалу, способів аргументації, а також методи екзегетики католицької церкви, наявні в полемічних творах.

2. The monograph analyzes the polemical works of uniate writers from the position of rhetoric and dominant ideas of Christianity. The treatises of metropolitan Hypatius Potiy, Elijah Morohovskyy, Leo Krevza, metropolitan Joseph Velamin-Rutskyy, Timothy Symanovich, Antony Seliava, Ivan Dubovich, Pachomius Voyna-Oranskyy are researched in direct link with the books of orthodox polemicists, historical and cultural circumstances and artistic practices of that time. The works of uniate writers are systematized in the book; it reveals the contents and the course of interconfessional dialogue in Ukraine at the end of XVI-th and the first half of XVII-th centuries. The rhetoric and the early Christian writings are observed as a key to the philological reading of the treatises of uniate theologians, which lead to a deeper understanding of the phenomenon of polemical literature. It is researched the used by uniate writers the principles of text construction, narrative of historical and theologian material, the ways of proving and the methods of biblical exegetics of Catholic Church. The rhetorical technique of writing of the polemical works continued among uniate theologians the bishop of Volodymyr Elijah Morohovskyy. The uniate writer, using in the work «Починанье або Utulenie uszczypliwego lamentu mniemaney Cerkwie Świętey Wschodniey zmyślonego Theophila Ortologa» the means of art style as antinomy, allusion, metaphor, sarcasm, amplification, anaphora, rhetorical question, asyndeton and quoting the works of authoritative Byzantine historians and theologians, gave a thorough response to Meletius Smotrytsky. The enormous contribution to the history of uniate polemical literature had Leo Krevza, the archimandrite of the monastery in Vilnius and bishop of Smolensk and Chernigov. Metropolitan Joseph Velamin-Rutskyy, Antony Seliava, Ivan Dubovich cited in their treatises the book of Leo Krevza «Obrona Jedności Cerkiewney». The dominant traits of author's manner are the rational usage of rhetorical figures, conciseness, logicity and the consecution in the narrative of the historical facts and doctrine of the Catholic Church about the authority of the Bishop of Rome. The works of metropolitan Joseph Velamin-Rutskyy, Timothy Symanovich, Antony Seliava, Ivan Dubovich and Pachomius Voyna-Oranskyy, covering a wide range of political and church questions, encloses the elements of the Renaissance and Reformation system of text organization and the means of baroque style, which certify a fact of the gradual occurrence of Ukrainian literature in the polemical discourse of the Counter-Reformation. The polemicists sporadically used the rhetorical figures (anaphora, amplification), the scriptural allegories, antitheses and metaphors, which subserved the persuasiveness of the written text. The used in monograph synchronous and diachronic approaches to the analysis of Ukrainian polemical literature at the end of XVI-th and first half of XVII-th centuries gave an opportunity to reconstruct the panorama of intellectual movement, literary trends, which are determined by religious and cultural circumstances, to trace the reasons of the spiritual crisis of catholic and orthodox societies. It has reinterpreted the influence of the Renaissance and Reformation style of the polemical writing, the ideas of Western Europe on Ukrainian literature and the thoughts of theologians.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сулима Микола Матвійович

2. Sulyma Mykola M.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сулима Микола Матвійович

2. Sulyma Mykola M.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корпанюк Микола Павлович

2. Korpaniuk Mykola P.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левченко Наталія Микитівна

2. Levchenko Nataliia M.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поплавська Наталія Миколаївна

2. Poplavska Nataliia M.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01, 10.01.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Жулинський Микола Григорович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Жулинський Микола Григорович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Т.А.